
Met wapperende haren m

Zoek je een andere baan? Investeer dan twintig uur in de week in je nieuwe 'loopbaanstap', zegt Aaltje Vincent streng. Zij is een van de trainers die de medewerkers van de Wereldomroep voorbereiden op mogelijk ontslag. Eindredacteur Jolan Douwes krijgt veel tips. Bijvoorbeeld dat haar vakantiefoto met wapperende haren meteen van LinkedIn moet.

TEKST **JOLAN DOUWES** ILLUSTRATIE **BEREND VONK**

Open sollicitaties zijn zonde van je tijd. Het is even slikken als loopbaanadviseur Aaltje Vincent dit een zaal vol Wereldomroep-medewerkers voorhoudt. Ze geeft drie uur lang de training 'Solliciteren via LinkedIn'. Veel collega's die langer dan twintig jaar dezelfde baan hebben, biechten op dat ze nog geen cv hebben. En ik? Ik heb mijn tijd verspild met nutteloze acties.

Als ik vermoed dat de nieuwe Wereldomroep geen Nederlandstalige eindredacteur meer nodig heeft, besluit ik meteen de markt te verkennen. Ik stuur open sollicitaties naar adjuncts die ik persoonlijk of via-via ken. En naar een hoofdredacteur met wie ik jaren geleden nauw heb samengewerkt. Ik mag blij zijn als ik een korte mail terugkrijg: 'Ik zal aan je denken als er iets vrijkomt'.

Vincent heeft gelijk: mails sturen naar de top werkt niet. Ze raadt aan op gelijk niveau contact te leggen. Zoek jij werk als eindredacteur, ga dan via je eigen netwerk of LinkedIn op zoek

naar een collega bij het bedrijf waar jij ook wilt werken. Hij weet namelijk als een van de eersten of er een plek vrijkomt. Vraag dan niet of hij een baan voor je weet, want dan overdonder je hem. Vraag of hij tijd heeft om meer over zijn werk te vertellen. Jij bent je aan het oriënteren en je bent heel benieuwd naar zijn werkervaring. Probeer een afspraak te maken van een uur.

In de zaal klinkt protest: 'Een uur? Zoveel tijd hebben mensen helemaal niet.' 'Jawel', houdt de trainster vol. 'Iedereen vindt het leuk om te vertellen over zijn werk.' In een rollenspel oefent een moedige collega met de loopbaanadviseur. Binnen drie minuten heeft ze een afspraak.

Bellen in plaats van mailen – nog zo'n tip die leidt tot protest. Wie niet durft, krijgt ervan langs: 'Als je journalist bent, moet je de telefoon kunnen pakken. Je kan dan meteen inspelen op wat de ander zegt.' Vincent sluit de workshop af met het advies twintig uur in de

week te besteden aan netwerken, oriënteren, LinkedIn-profiel op orde brengen, vacatures op websites opsporen etc. 'Nu je nog niet weet of je ontslagen wordt, moet je extra hard aan de gang. Je zit nu nog in de positieve flow', benadrukt ze nog. Haar bestseller 'Solliciteren via LinkedIn' ligt voor ons klaar.

'We wilden de gereedschapskist van alle 350 medewerkers uitbreiden', zegt Tineke van Kooten, coördinator opleidingen bij de Wereldomroep. 'Bijna een jaar lang was onbekend wie zijn baan zou houden. In die tijd van onzekerheid wilden wij houvast bieden met een aantal nuttige trainingen. We geven iedereen de kans er maximaal drie te volgen. Dat kost veel geld, ja, maar als mensen de kont tegen de krib gooien en zich massaal ziek melden, kost het nog veel meer.'

Op intranet verschijnt de ene na de andere cursus waar je je tegen inlevering van vakantiedagen voor kunt inschrijven. Alleen daardoor word je al gedwongen te bedenken wat je wilt na de Wereldomroep. Met inhoudelijke trainingen zoals projectmanagement, video en schrijven voor het web kan je je verder ontwikkelen. Wil je je kansen op de arbeidsmarkt vergroten, dan kan je ook workshops freelancen, solliciteren en jobmarketing volgen.

In totaal doen tweehonderd medewerkers één of meer trainingen. 'Enthousiaste collega's hebben zich in oktober vorig jaar al ingeschre-

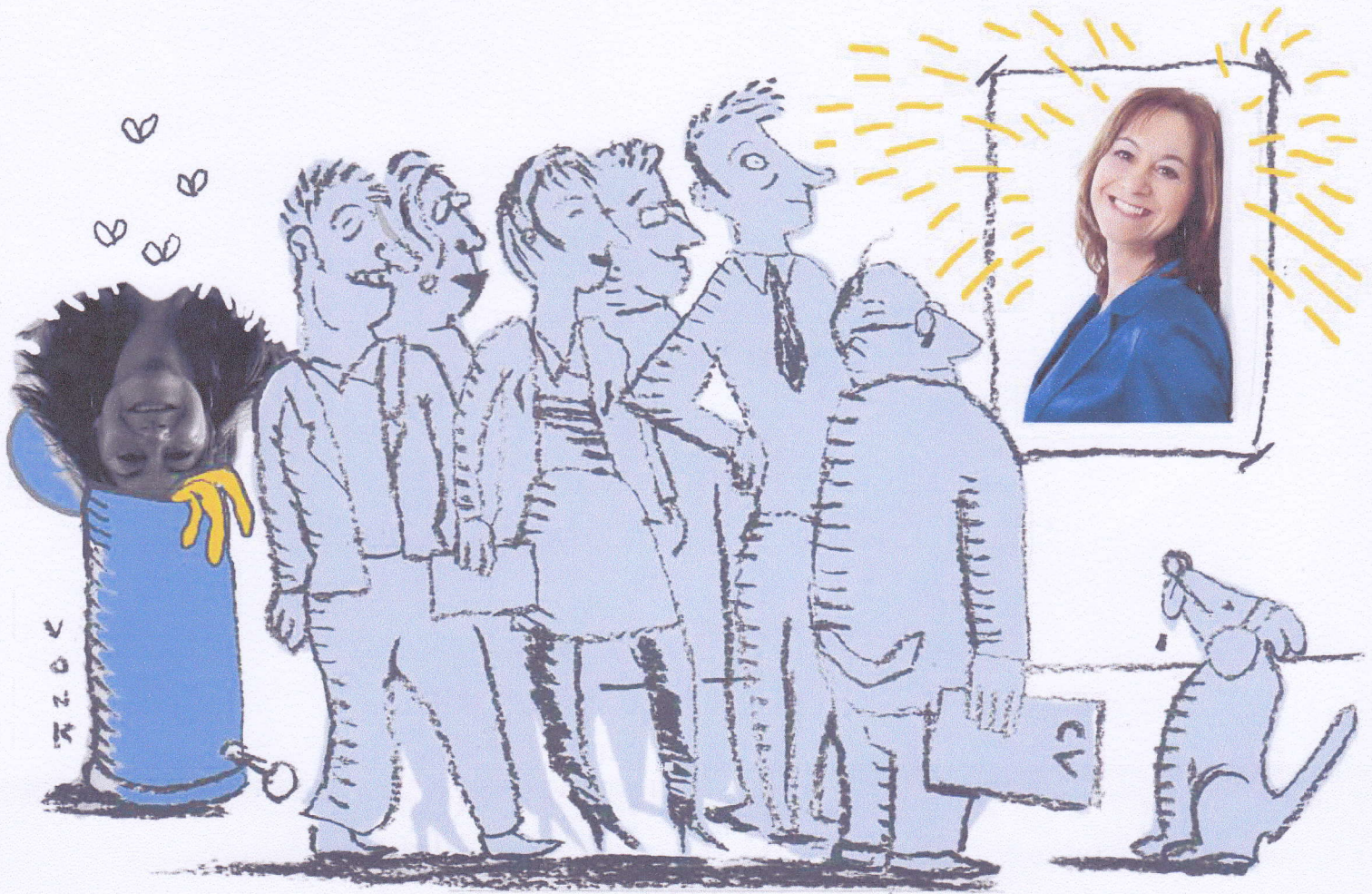

'Ik ben verbaasd over mijn enthousiasme. Een half jaar geleden was ik er nog heilig van overtuigd dat er geen ander vak voor mij bestond dan de journalistiek.'

---

inder kans op werk

ven, anderen pas heel laat', vertelt Van Kooten. 'Ze waren zo betrokken dat ze zich nog niet met hun eigen toekomst konden bezighouden. Of ze dachten dat zij mochten blijven.'

De trainers die zij inhuurt moeten aan een aantal voorwaarden voldoen: 'Geen taalfouten maken, want dan ben je bij journalisten meteen gediskwalificeerd. Niet te wollig of zweverig praten. Journalisten zijn scherp, snel en ongeduldig. Wat ze leren moet meteen toepasbaar zijn.' Trainers die met kant-en-klare

plannen komen vallen ook af; ze moeten belangstelling voor de journalistiek hebben en affiniteit met onze organisatie.

'Geen taalfouten maken?', reageert trainer Houkje Berger verbaasd lachend. 'Mijn opmerkingen bij jullie opdrachten barsten van de fouten. Maar ik heb daar nog nooit iets over gehoord. Als jullie een opleider niet hoog hebben zitten, kan ik me voorstellen dat je over zoiets valt. Maar ik krijg juist veel erkenning;

jullie zijn enorm leergierig en gemotiveerd.' Berger geeft met een collega 'Van deskundige naar trainer', een cursus van ruim zeven dagen die wat mij betreft niet lang genoeg kan duren. Met elf collega's leer ik trainingen ontwerpen en begeleiden. De een wil ambtenaren toegankelijk leren schrijven, de ander werkt aan een cursus fotograferen voor het web. En ik wil journalisten leren solliciteren met veel praktische oefeningen. We werken met de methode van De Galan School voor Training – een gere-

nommeerde naam op dit gebied: actieve werkvormen, uitdagende stellingen en confronterende voorbeelden uit de praktijk moeten de lessen levendig maken.

Ik ben verbaasd over mijn enthousiasme. Een half jaar geleden was ik er nog heilig van overtuigd dat er geen ander vak voor mij bestond dan de journalistiek. Nu bedenk ik trainingsoefeningen die ik mijn collega's in groepen van twee laat uitproberen. Bijvoorbeeld: een lid van de sollicitatiecommissie komt je ophalen bij de receptie. Hoe maak je contact, wat zeg je in de lift? Nuttig als je weet dat de eerste indruk telt.

'Ik had nog nooit een groep uit de media getraind', zegt Berger. 'Maar ik doe het met veel plezier. Al zijn jullie kritisch, jullie staan open voor goede argumenten. Jullie pakken makkelijk de vloer. En jullie kunnen in één zin zeggen waar het om gaat.'

In aandacht geven aan onze cursisten zijn we volgens de trainster minder bekwaam. 'Mensen uit de zorg zeggen automatisch: ik zie je fronsen, kan je het nog volgen? Journalisten gaan voor de inhoud. Die moeten nog leren om zorgzaam te zijn.'

Een snelle rekensom leert dat Vincent sinds de economische crisis in 2008 al meer dan 8000 werkzoekenden heeft getraind: 80 per week maal 25.

De andere weken schrijft ze boeken zoals 'Werk vinden met social media'. 'Ik hoor vaak terug dat ik mensen in de proactieve stand zet. Daarom zit ik ook zo tjokvol', zegt de loopbaanadviseur. Bij de Wereldroep is niet elke cursist gecharmeerd van haar directe aanpak, maar mij zet ze flink aan het werk.

Ik meld me aan voor een fotosessie bij de Wereldroep en vervang mijn vakantiefoto op mijn LinkedIn-profiel. Weg met de wapperende haren en de bruinverbrande kop. Ik kijk nu zorgvuldig opgemaakt en professioneel de camera in. Via de sociale media zoek ik contact met collega's van andere media. Mail eerst, op mijn oude, vertrouwde manier, maar bel daarna. En hoor dan vaak dat ze mijn mail over het hoofd hebben gezien.

Na drie trainingen en tien weken zoeken krijg ik via Facebook het aanbod mijn sollicitatietraining te testen bij studenten journalistiek. Als dat goed verloopt, is een opleidingscentrum geïnteresseerd. En ik maak kans op ander werk als eindredacteur. Niet meer in vaste dienst, maar volgens de loopbaanadviseur is dat toch al passé.

Alexander Pleijter.....

Verdomhoekje

De internetjournalistiek heeft nog altijd geen beste reputatie. Knippen en plakken, kopiëren, aggregeren, jatten: het zijn allemaal associaties die kleven aan het werk van de internetjournalist.

Hoe anders is dat in de krantenjournalistiek waar journalisten nog altijd werken volgens de principes van het oude vakmanschap. Hoewel, oud vakmanschap? In het boek 'Uit doorgaans betrouwbare bron' over de geschiedenis van het Eindhovens Dagblad, las ik de volgende zinnen over twee voorlopers van de Brabantse krant:

'De redacteuren van de twee kranten beconcurrerden elkaar voornamelijk met de combinatie van schaar en lijmpot en een flinke stapel van elders geïmporteerde bladen. Zelf artikelen schrijven was er niet bij, afgezien dan van de kleine lokale nieuwtjes die meestal op het politiebureau werden verkregen.'

Zo werden legio kranten vroeger dus gemaakt: knippen en plakken, kopiëren, aggregeren en jatten. Het is jammer dat veel krantenjournalisten vaak denigrerend spreken over internetjournalistiek. Mogelijk kennen ze de geschiedenis van hun eigen medium niet zo goed.

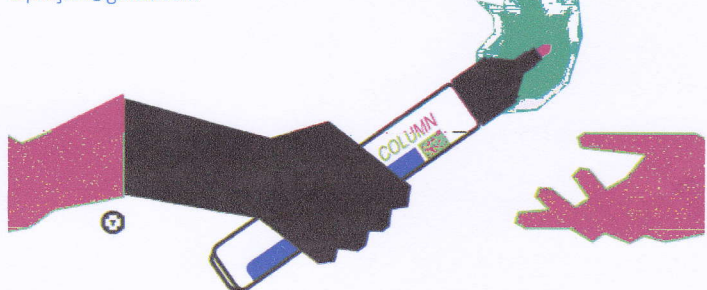
Wie zich enigszins verdiept in die geschiedenis, komt er snel achter dat het de nodige tijd vergt voordat media volwassen worden. Zo zijn de eerste afleveringen van het NOS Journaal uit de jaren '50 een vrolijke riedel aan filmpjes die in niets doen denken aan de huidige uitzendingen.

De Nederlandse internetjournalistiek is zeventien jaar oud en heeft de leeftijd van volwassenheid dus nog net niet bereikt. In 1995 kwam het Eindhovens Dagblad als eerste Nederlandse krant met een website. Opmerkelijk genoeg valt over deze mijlpaal niets te lezen in het eerder genoemde boek over de geschiedenis van deze krant. En dat terwijl de auteur, Cas van Houtert, destijds hoofdredacteur van het Eindhovens Dagblad was en het boek gepubliceerd werd in 2003.

Hetzelfde euvel geldt overigens andere historische boeken over media. In zijn geschiedschrijving van het NOS Journaal rept Ad van Liempt met geen woord over de online activiteiten van de NOS. In zijn boek over de historie van Elsevier, met de titel – o ironie – 'Meer dan een weekblad', schrijft Gerry van der Vlist niets over Elseviers pogingen om zich op internet te manifesteren. En zo kunnen we nog wel even doorgaan.

Zo zit de internetjournalistiek dus niet alleen in het verdomhoekje van de journalistiek, maar ook in het verdomhoekje van de mediageschiedenis.

a.pleijter@gmail.com

ALEXANDER PLEIJTER, HOOFDREDACTEUR VAN DE NIEUWE REPORTER EN UNIVERSITAIR DOCENT AAN DE RIJKSUNIVERSITEIT GRONINGEN, GEEFT HET STOKJE OVER AAN FREELANCE JOURNALIST EN DOCENT WEBSCHRIJVEN JAAP MEIJERS.